

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**“AVUKATLIK MESLEĞİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI
İÇİN YAPILMASI GEREKENLER”**

PROJE : “SEN SAVUN”

RUMUZ : HERMES

2015

1. AMAÇ

Bu projenin amacı, avukatlık mesleğinin daha etkin ve nitelikli şekilde icra edilebilmesi adına Türkiye Barolar Birliği nezdinde yürütülecek bir servis, bir anlamda ihtiyari ihtisaslaşma merkezi oluşturularak, avukatlık mesleğinin icrasını artık yalnızca şirketleşmiş avukatlık bürolarınca yürütülebilir hale gelmiş oluşunun önünü kesmek, kendisini avukat ile temsil ettirmek isteyen kişilere konu alanda uzman avukat talebinin karşılanmasının kolaylaştırılmasını sağlamaktır.

2. AÇIKLAMA

Her yıl hukuk fakültelerinden binlerce öğrencinin mezun olması, hukuk eğitiminin niteliği hususunda bir güvensizliğin mevcut oluşu ve de hukuk fakültelerinden mezun olan öğrencilerin verimli bir staj dönemi geçirmeksizin ruhsat almalarının önünde hiçbir engel olmaması gibi gerçekler sonucu avukatlık mesleğinin gereği gibi icra edilemediği, mesleğin yürütülmesi açısından tartışılan temel sorunlardandır.

Ancak bu sorunun bir diğer yüzü, eğitim sisteminin tüm bu çıkmazından sıyrılarak kendisini yetiştirme olanağı bulmuş fakat henüz mesleğin başında olan birçok avukatın, günün kapitalist iktisadi rejimi ile sıkı sıkıya bağdaşan düzen içerisinde eriyip yok olmasıdır. Mütemadi şekilde medya organları tarafından dönemin avukatlarının "niteliksizliği ilan edilirken", iyi savunma için yüksek ticari itibarlı köklü avukatlık ortaklıkları adres gösterilmektedir. Bu sistemin devam etmesinin sonucunda yakın gelecekte avukatlık serbest şekilde yürütülen bir meslek olmaktan çıkarak, belli başlı "avukatlık şirketleri" çapında yürütülmeye başlayacaktır.

Kendisini avukat ile temsil ettirmek isteyen –adli yardımdan yararlanmak isteyen kişiler hariç tutulmuştur.- ülkemizdeki birçok gerçek kişinin, bu ihtiyaçlarına çözüm bulmakta güçlük çektiği bilinen bir gerçektir. Kısa bir gözlem yakın çevresinde avukat bir tanıdığı olmayan bir gerçek kişinin bu talebini en çok; çevresine danışarak, daha önce kendisini avukat ile temsil ettirmiş bir tanıdığıнын tavsiyesi, belki de çevresindeki avukat tabelalarını araştırmak suretiyle gidermeye çalıştığı görülebilecektir. Kendisini bu şekilde temsil ettiren bir kimsenin çoğunlukla avukatın o alanda uzman biri olup olmadığı hakkında bilgisi bulunmamakta, daimi olarak bunun tedirginliği ve şüphesi ile yaklaşmaktadır. Noter

huzurunda birçok yetki ile kendisini temsil ettiren kişi, vekili tayin ettiği kimsenin gerçekte bir avukat olup olmadığına dair dahi şüphe duyduğu bilinen bir gerçekliktir.

Diğer yandan, birçok avukatın mesleğini “serbest avukatlık” yapmak suretiyle yürütmek isterken, mevcut kaygıları sonucu, bir avukat yanında, avukatlık ortaklığı veya avukatlık bürosunda, Avukatlık Kanunu m.12/c gereğince yürütmekte oldukları görülmektedir. Bunun en büyük sebepleri, mesleki camia içerisinde yaygın deyimle, müvekkil çevresi olan avukatların ancak bu şekilde başarılı olabilecekleri deneyimidir.

İşbu durumun sebebinin kişilerin avukat taleplerini çevrelerine danışmak haricinde karşılayabilecekleri bir oluşumun var olmaması olduğu kanaatindeyiz.

Bunun önüne geçmek ve mesleğin içerisinde aktif ve bağımsız şekilde yer almak isteyen bilhassa genç avukatların nitelikli şekilde ve piyasa içerisinde yok olmaksızın yetişmesine de olanak veren bir sistemin, barolar nezdinde işletilmesi mümkündür

2.1. Projenin Detayları

İşbu proje barolar nezdinde CMK Uygulamaları Servisi’ne benzer şekilde oluşturulacak olan bir sistemin hayata geçirilmesiyle yapılandırılabilir. Barolar nezdinde yürütülecek bu proje, avukatlık ruhsatını almış ve serbest şekilde çalışmakta olan avukatların katılımına açık olacaktır. Bu proje kapsamında şartları haiz her avukat bağlı bulunduğu baroya, başvuru için gerekli belgelerin ibrazı ile ve katılım göstermek istedikleri bir adet “uzmanlık alanını” belirtilmesi suretiyle başvuru yapabilecektir. Bu kapsamdaki uzmanlık alanları; Aile Hukuku, Miras Hukuku, Eşya Hukuku, Kişiler Hukuku, İş Hukuku, Tüketici Hukuku, Ticaret Hukuku, İdare Hukuku ve Ceza Hukuku olacak olup, her baro kendi içerisinde alacağı bir kararla, işbu hukuk dallarını çoğaltabilecek ve daha spesifik hale getirebilecektir.

Katılım şartlarını gösteren ve başvuru talebini tamamlayan her avukat, seçmiş olduğu uzmanlık dalında “Baro Akademi Sınavı” adı verilecek olan sınava tabi tutulacaktır. İşbu sınav Türkiye Barolar Birliği’nin desteğiyle oluşturulacak ve Öğretim üyelerinden oluşan bir komisyonun belirleyeceği sorulardan oluşacaktır. Her baro kendi içerisinde, düzenlenecek olan sınav öncesi eğitim düzenlemekte serbest tutulacaktır. Başvuru sırasında her avukat belirtilen sınav, eğitim ve sair nedenlerle başlangıç aidatı alınan hizmet nedeniyle yıllık aidat ödemekle mükellef tutulacaktır.

Başvuru ve sınav aşamasını tamamlayan avukatlar, konu uzmanlık dalındaki listeye yazılıma hak kazanacaktır.

2.2.Sistemin İşleyişi

İçerisinde bulunduğu hukuki ihtilafa yönelik kendisini vekil temsil ettirmek isterken bu sistemden faydalanmak isteyen her gerçek veya tüzel kişi, online şekilde hizmet verecek şekilde oluşturulmuş olan ‘‘Sen Savun’’ portalına TC kimlik numarası veya vergi numarasıyla giriş yapacaktır. Bu portal üzerinden öncelikle talep ettiği uzmanlık alanını seçecektir. Vatandaşın uzmanlık alanlarını belirlemesine yardımcı olmak maksadıyla her dala yönelik kısa bir bilgi notu ile kapsadığı hukuki uyuşmazlıklar belirtilmeye çalışılacaktır. Ayrıca baroların inisiyatifi ile bu hususta bir destek hattı da oluşturulabilecektir.

Uzmanlık alanının belirtilmesi aşamasından sonra, avukatların bürolarının bulunduğu ikametgâha göre de tasnifleme yapılabilme olanağı da sunulacaktır. Bu şekilde yapılan tasnif sonucunda isimleri yer alan avukatlara doğrudan mesaj gönderme yoluyla hukuki uyuşmazlık hakkında kısa bir bilgi verilerek randevu talep edilecektir.

Her avukat konu uyuşmazlık hakkında ücretini belirlemekte serbest olacaktır. Ancak belirlenecek ücret asgari ücret tarifesinden düşük olamayacaktır. Ayrıca her avukat kendisine yönelik özgeçmişinin yer aldığı bir metni ve/veya başvuruda bulunan kişilere yönelik hazırlanmış bir ön bilgi formunu kendisine ayrılan bölümde yayınlamakta serbest tutulacaktır. Böylece kişilerin avukatların çalışma hayatı hakkında, avukatların da randevu talep eden müvekkil adaylarına yönelik bilgi edinmeleri de mümkün olacaktır.

2.3.Projenin Hayata Geçirilmesi

İşbu proje, medya organları aracılığıyla duyurulmaya çalışılacak olup, baroların web sitelerinde tanıtım rehberleri yayınlanacaktır.

Hukuki bir ihtilaf içerisine düşen birçok gerçek kişinin, adliyelerde yer alan baro odalarında dahi avukat talepleri olduğunu ancak nereye başvurularını gerektiğini bilemediklerini beyan ettikleri görülmektedir. Adliye personeli tarafından Adli Yardım Barolarına yönlendirilmiş olan birçok kişinin de adli yardım başvurma şartlarını haiz olmadıkları tespit edilmektedir. Bu sebeple tüm adliye personelinin de işbu projeden haberdar olunması tanıtım broşürleri ve sair tanıtım şekilleriyle sağlanacaktır.

2.4.Projenin Hayata Geçirilmesi ile Beklenenler

Mesleklerini bağı avukat olarak yürütmek istemeyen avukatların, müvekkil adayları ile tanışmalarına, böylece yeni müvekkiller edinmelerine aracı olarak, avukatların piyasa içerisinde bağımsız ve aktif şekilde var olabilmelerine destek olacaktır.

Barolar nezdinde uzun vadede adeta ihtisaslaşma merkezleri oluşmuş olacak ve verimli projelerin üretilmesine zemin hazırlanacaktır.

Kişilerin avukat taleplerinin adil ve güvenli ortamda, daha seri şekilde karşılanmalarının önü açılacaktır.

Bu projede yer alan herhangi bir uzmanlık alanı içerisinde olmak bir prestij göstergesi olacak ve avukatların uzmanlaşmalarına yardımcı olacaktır.

3. SONUÇ

Türk avukatlık tarihi, avukatın “tanınma” ve “bağımsızlık” çabasıyla geçmiş olduğu bilinen bir gerçekliktir.¹ Avukatlık mesleği, bu anlamda iktidara karşı var olma mücadelesini en çok hisseden mesleklerin başında gelmektedir. Avukatlık, insana onuruyla toplum içinde bağımsızlığını koruyarak yaşama olanağı sağlar.² Her avukat, sistem içerisinde yaşanan adaletsizliklere karşı sorumluluğu olduğunun farkında olup, adalete karşı yapılan her darbenin, toplumu tiranlığa götüreceğinin kaygısını taşır. İşte bu sebeple avukatlık toplumda kutsal bir meslek olarak addedilir. Avukatlık mesleğinin, toplum nazarında itibarsızlaşmakta olduğuna dair yapılmakta olan tespitlere karşı, duyarlı yaklaşmak önem arz eder. Çünkü avukata güvensizlik, hukuk düzeninde aksaklığın en temel ve ciddi göstergesidir.

Avukatlık mesleğinin günümüz ülke koşullarında karşılaştığı en büyük tehlikelerden birinin ise, ticari bir şekilde sektörleşmenin mesleğin özünün önüne geçmesidir. Avukatlık Kanunu gereğince, avukat yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden kişidir. Bağımsız savunmanın temsilinin, olumsuz şartların var olduğu sistem içerisinde bağımsızlığını böylece varlığını yitirmesi tehlikesi endişe verici olup, kabul edilemez. Meslek birliklerinin bu anlamda sorumluluk alması kaçınılmazdır.

¹ Kayhan, Fahrettin. “Avukatlık Kimliği ve Avukatın Yargı Sistemi İçindeki Yeri”, <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2010-3/2010-3-kayhan.pdf>, 12.07.2015.

² Sav, Atilla. “Avukatlığın Değeri ve Önemi”, <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/1969-3/6.pdf>, 12.07.2015.

Bilindiği üzere, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliđi kapsamında olanların, iş elde etmek için reklam sayılabilecek her türlü girişim ve eylemde bulunmaları yasaktır. Ancak günümüz yoğun rekabet koşullarında bilhassa büyük firmaların vekilliğini yapmakta olan köklü ve büyük hukuk bürolarının yanında var olabilme mücadelesi vermekte olan birçok avukatın, kendilerini ifade etmenin yolunu aramakta olduğu bilinen bir gerçekliktir. Bunun ilk etkisi, avukatlık gibi rekabetin yoğun olduğu bir meslekte, avukatların bilgi beceri ve uzmanlıkları ile değil, “fiyatlarıyla” rekabet etmelerine yol açmasıdır. Ayrıca bu yasaklar iş alanını ifade edemeyen avukatın istemediği işlerle uğraşması, ekonomik kaygılarla, hukuki kapsam olarak dağınık gelen işleri reddedememesi, her konuda az çok ama tam olarak bilgi sahibi olmayan avukatların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.³ Bir meslekte uzmanlaşmanın önünü açmak, o meslekte aksayan yönlerini belki de en etkin şekilde tedavi yöntemidir. “Sen Savun Projesi” ile bir yandan avukatların anılan rekabet ortamı içerisinde kendilerini ifade ederek var olabilmelerine yasal düzenleme içerisinde fırsat verilerek, diğer yandan hak arayışı içerisindeki kişilere kolaylık sağlanacaktır.

Açıklanmaya çalışılan projenin hayata geçirilmesi avukatlık mesleğinin etkinliğinin artırılmasına yönelik atılacak yalnızca küçük bir adım olacaktır.

³ Demir, Şamil. “Avukatların Reklam Yasağı Nasıl Olmalı?”, Ankara Barosu Dergisi, Yıl:67, Sayı: 4, Güz 2009, Sayfa:127.